

Skriva berättelser – lektioner eller idébank

Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 1-3

Syfte

Att inspirera eleverna i det "första skrivandet" samt få eleverna att skriva olika typer av berättelser.

Läraren reflekterar

En del elever har svårt att komma igång med sitt fria skrivande. De suckar och säger ofta "jag vet inte vad jag ska skriva om" alternativt skriver samma krigshistoria för tionde gången. Nedan presenteras några idéer som kan underlätta eller använd dem som rena lektionsförslag. Anslå gärna så mycket som möjligt i klassrummet så att eleverna kan hämta inspiration när de vill.

Metod

Presentera ett förslag/vecka. Låt eleverna enskilt eller parvis spåna på idéer. Tankarna kan punktats upp eller antecknas i en mindmap. Nästa lektion kan eleverna börja skriva. Ofta blir antingen innehållet och språket lidande om eleven ska vara kreativ inom båda områdena samtidigt. Därför är det bättre att först skissa på innehållet, låta idén mogna ett par dagar och därefter vara kreativ med språket.

Arbetsuppgifter eller idébank

- Klipp ut en bild ur en dagstidning och börja fantisera vilka personerna på bilden är och vad de har varit med om eller ska vara med om. Använd rubriker ur tidningen som extra inspiration.
- Klipp ut flera bilder och låt människor på olika bilder "träffa varandra". Kombinera detta med en rubrik ur tidningen.
- Notiser i tidningar är ofta korta och utelämnar information före och efter det beskrivna händelseförloppet. Eleven kan använda notisen och placera den i början, mitten eller i slutet av sin berättelse. Eller placera in sig själv i händelsen, t ex som vittne.
- Utgå ifrån en känd händelse, t ex en VM-turnering i fotboll, ett inbrott i lokala guldbutiken, ett varsel på Volvo. Placera påhittade personer i händelsen eller varför inte grannen!
- Utgå ifrån kända personer och hitta på en historia, t ex Zlatan – Mobbaren!
- Ta en ordbok och slå upp tio ord. Skapa en historia där orden ingår.
- Titta på nyheterna en morgon (svt play eller liknande) och hämta inspiration ifrån.
- Tänk på någon/några i familjen, släkten eller grannskapet. Låt färgstarka personer från de olika grupperna möta varandra. Vad händer?
- Tänk på en människa du nyligen sett. Fantisera ihop hur personen är och vilka andra personen omger sig med. Kartlägg personerna i en tankekarta.
- Bestäm en genre och låt eleverna samla ord som passar, t ex SKRÄCK (mörker, natt, kniv, blod, ensam, källare....) eller KÄRLEK (kramar, brustet hjärta, svek, pirr i magen....). Skriv upp orden på tavlan.

Genrer – förslag på ordsamlingar och titlar

- SORG – tårar, klump i halsen, död, svek, ångest, ensamhet, utanför, sjuk, längtan, lämnad, övergiven, grav, begravning, bråk, mobbning, fula ord. Titelförslag: *När mamma blev sjuk, Liza har ingen kompis, Skiljas – varför nu? Kalles bästa vän flyttar, Mobbad och slagen.*
- KÄRLEK – fjärlilar, lycka, generad, kyssar, kram, hålla handen, vara ihop, hjärta, kärleksbrev, blickar, rosa moln, svek, löften, ringar. Titelförslag: *Malin och Erik ihop! Adam vågar inte, Brustet hjärta, När Daniel gjorde slut, Erika går sin egen väg, Anders är ju mycket äldre.*
- ACTION – biljakt, pistol, spana, agenter, pengar, slagsmål, gäng, uppdrag, detektiv, poliser, laboratorium, bevis, DNA, blod, diamanter, smuggling, maffia. Titelförslag: *Rånnet, Kidnappad! Blåsningen, Detektiven får fallet, Gamla pensionärer lurade av liga, Anders på ungdomsanstalt.*
- RYSARE – mörker, kväll, gnissel, trappa, röster, telefonsignal, hotbrev, blickar, draperier, fönster, förföljd, fotsteg, djur, onda ögon. Titelförslag: *Ensam hemma, En skogspromenad, Första semestern utomlands, Brevet med blod på, Telefonen ringer, Mysteriet med grannen.*

Lgr 11 Förmåga

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.

Centralt innehåll

Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar.

Kunskapskrav

Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil och på dator. I texterna kan eleven använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter. De berättande texterna eleven skriver har tydlig inledning, handling och avslutning.